

Bilde: Stein P. Bjørge/Scanpix

Foreldrestøtte med barnet i mente

Behandlingslinjen for
gravide, sped- og småbarn
med psykososiale
belastninger

BUP-samling, Hamar 21.04.17

Kerstin Söderström, psykologspesialist PhD

Ansvarlig for innsatsområde gravide, sped- og småbarn, Stabsområde fag,
DPH

Bakgrunn

- BUPs teorier og kunnskapsgrunnlag vs. realitetene
- Hvordan komme tidligere inn? Eller: La de små barna komme til oss.
- Glipper mellom tjenester, eks Føde/barsel, VOP og BUP
- Statlig satsning på barn av foreldre med rus og psykiske problemer
- Samhandlingsreformen

Noe har skjedd...

Henvisninger i 2016. Fordeling aldersgrupper, Seksjon og kodet "Avvist eller ikke" (0/1). Råttall							
Antall av Npr-Id		AlderGruppert					
Seksjon	Avvist	0-3år	4-12år	13-18år	19år eller mer	(tom)	Totalsum
BUP seksjon Lillehammer	0	34	121	169	15		339
	1	11	51	60	8		130
Totalt BUP seksjon Lillehammer		45	172	229	23		469
BUP seksjon Gjøvik	0	31	221	273	22		547
	1	6	65	85	10		166
Totalt BUP seksjon Gjøvik		37	286	358	32		713
BUP seksjon Hamar	0	16	216	245	5		482
	1	1	33	35	4		73
Totalt BUP seksjon Hamar		17	249	280	9		555
BUP seksjon Elverum	0	5	124	105			234
	1		48	48	1		97
Totalt BUP seksjon Elverum		5	172	153	1		331
BUP seksjon Kongsvinger	0	3	108	156	1		268
	1		51	45			96
Totalt BUP seksjon Kongsvinger		3	159	201	1		364
BUP seksjon Tynset	0	2	43	38	1		84
	1		4	9	1		14
Totalt BUP seksjon Tynset		2	47	47	2		98
BUP seksjon Otta	0	1	8	6			15
	1				2		2
Totalt BUP seksjon Otta		1	8	6	2		17
(tom)	0			1	1		2
	1			1			1
(tom)							
Totalt (tom)				2	1		3
BUP seksjon Gran	0		11	9	1		21
Totalt BUP seksjon Gran			11	9	1		21
Totalsum		110	1104	1285	72		2571

Graviditet tar en til nye steder, identiteter, relasjoner, bekymringer, følelser, minner osv.

Det ferske foreldreskap er endring, utvikling og muligheter
noen ganger kommer det brått på. Noen omstendigheter er langt fra lykkelige

Sped- og småbarnsfeltet har mange kompliserte problemstillinger, og ofte et barnevernsaspekt

og psykososiale belastninger kan komme i veien for kontakt, regulering og true både barnets og foreldres utvikling.

- og de som allerede har mest, får også mest og best tilrettelagt hjelp.

(Mattheusprinsippet)

... og vi lytter ikke alltid like godt til dem det gjelder.

Yes, the strong gets more
While the weak ones fade
Empty pockets don't ever make the
grade
Mama may have, Papa may have
But God bless the child that's got his
own
That's got his own

Behandlingslinjen i SI HF:

Behandlingslinjen Gravide, sped og småbarn med psykososiale belastninger, visjon:

Sammenhengende tjenester av høy faglig kvalitet som sikrer at alle barn får en god start i livet og at foreldrene får hjelp til å bli den beste forelder de kan bli.

Fire styrende prinsipper:

1. Barnets beste
2. Tidlig hjelp
3. Helhetlig, koordinert hjelp
4. Deltakelse, åpenhet og respekt

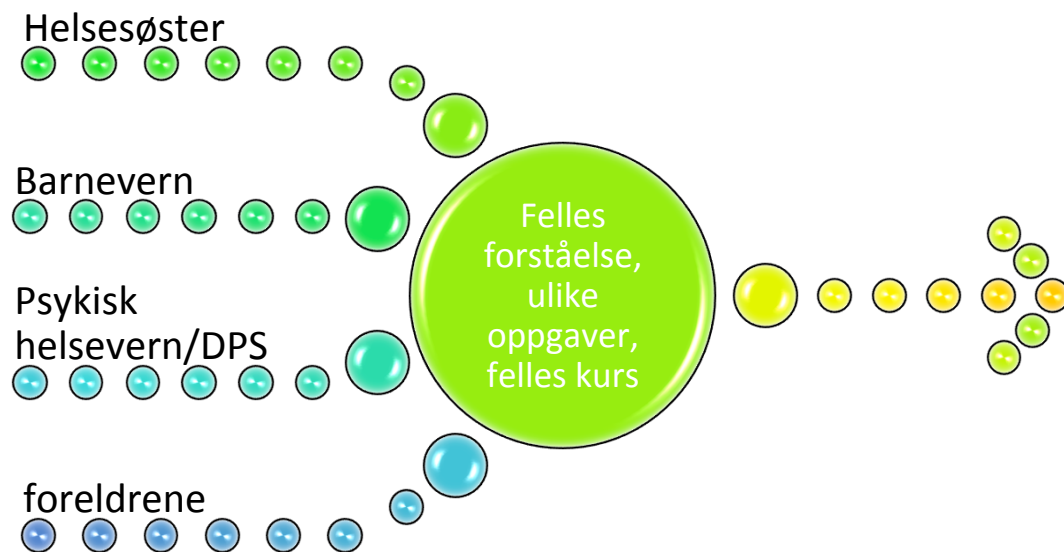
Behandlingslinjen er:

- En *samhandlingsmodell* for både kommunenes helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten,
- Bygger på den enkelte tjenestes og *avdelings eksisterende mandat og forpliktelser*.
- Et *oppslagsverk* for prosedyrer og rutiner, lover, veiledere, nasjonale retningslinjer, med mer.

Et "*pakkeforløp*" av det komplekse slaget.

<http://ek.sihf.no/docs/pub/dok41858.pdf>

Økt kompetanse, bedre tverrfaglig samarbeid og felles forståelse
som nøkkel til god hjelp

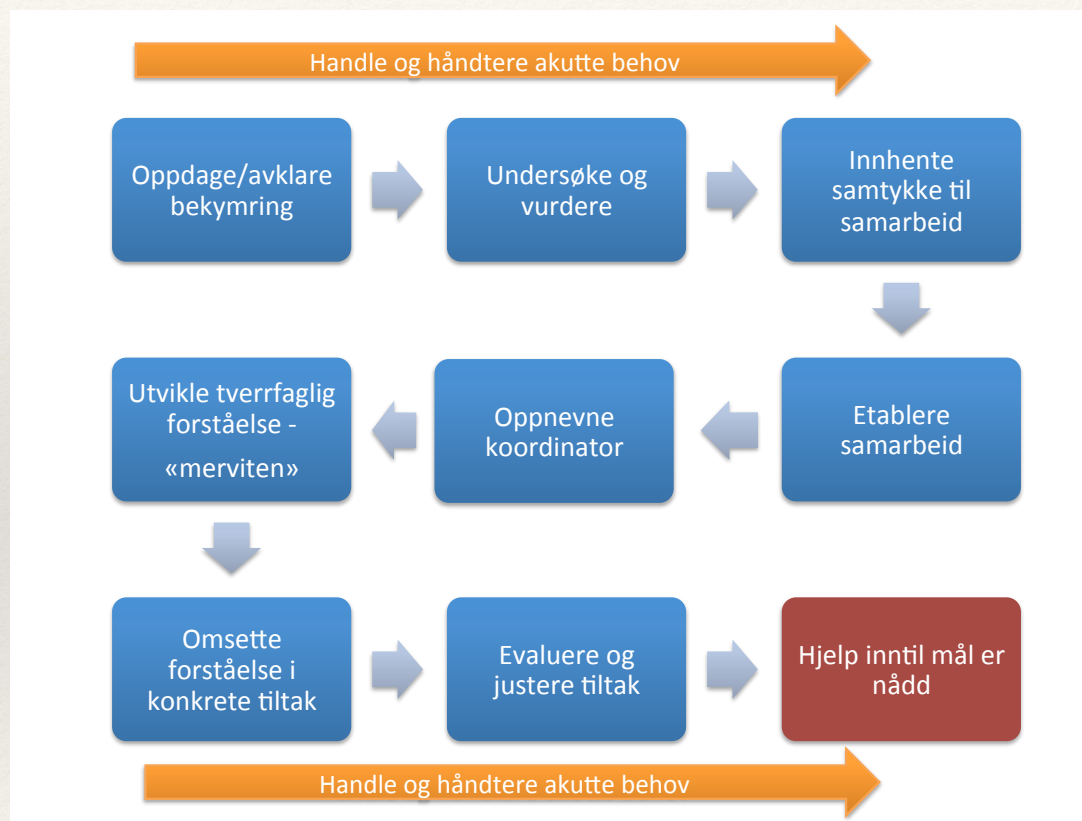

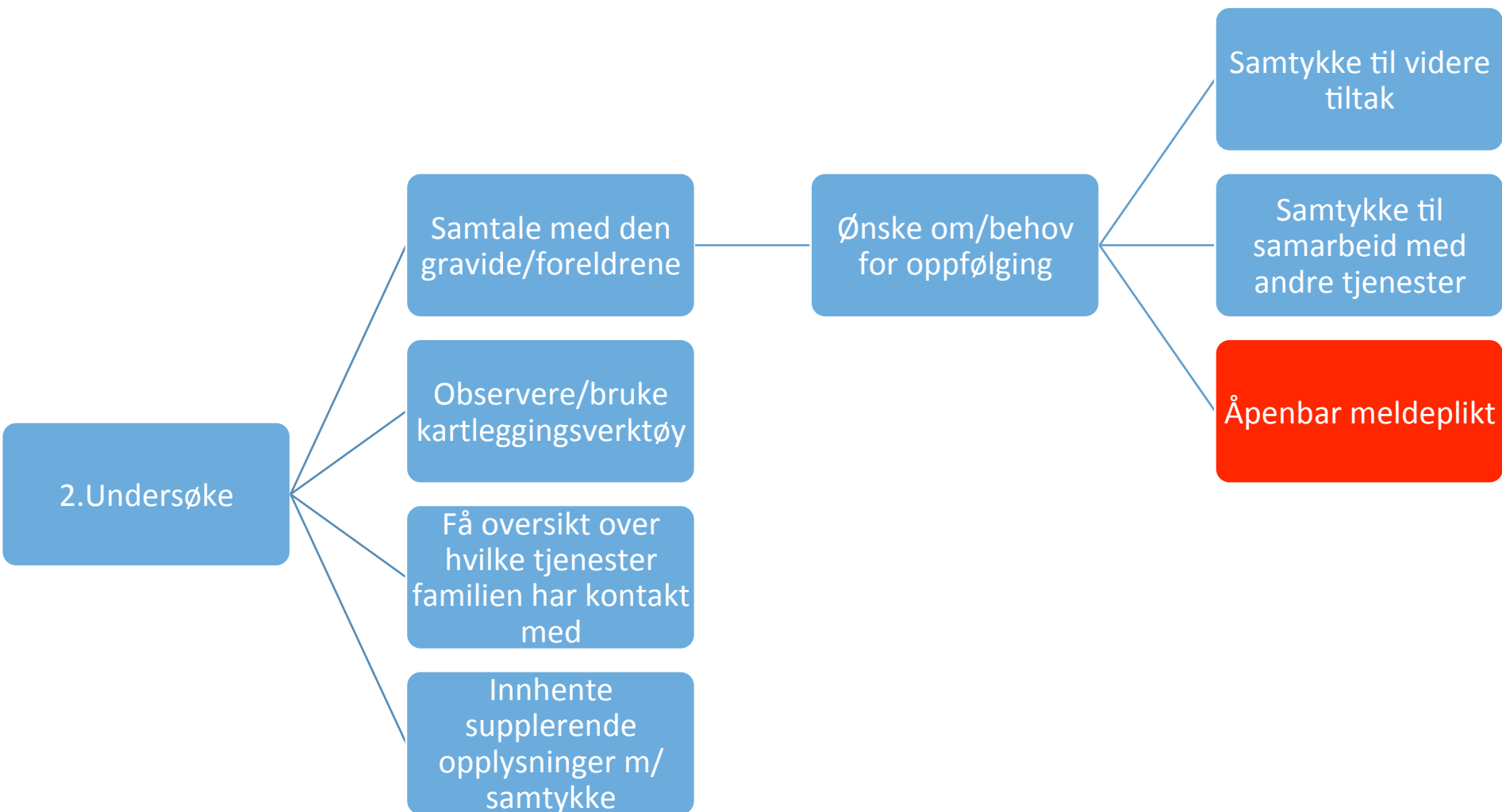
FRA HENVISNINGSKULTUR TIL SAMTIDIGHETSANSVAR

Godkjent i 3 fagråd

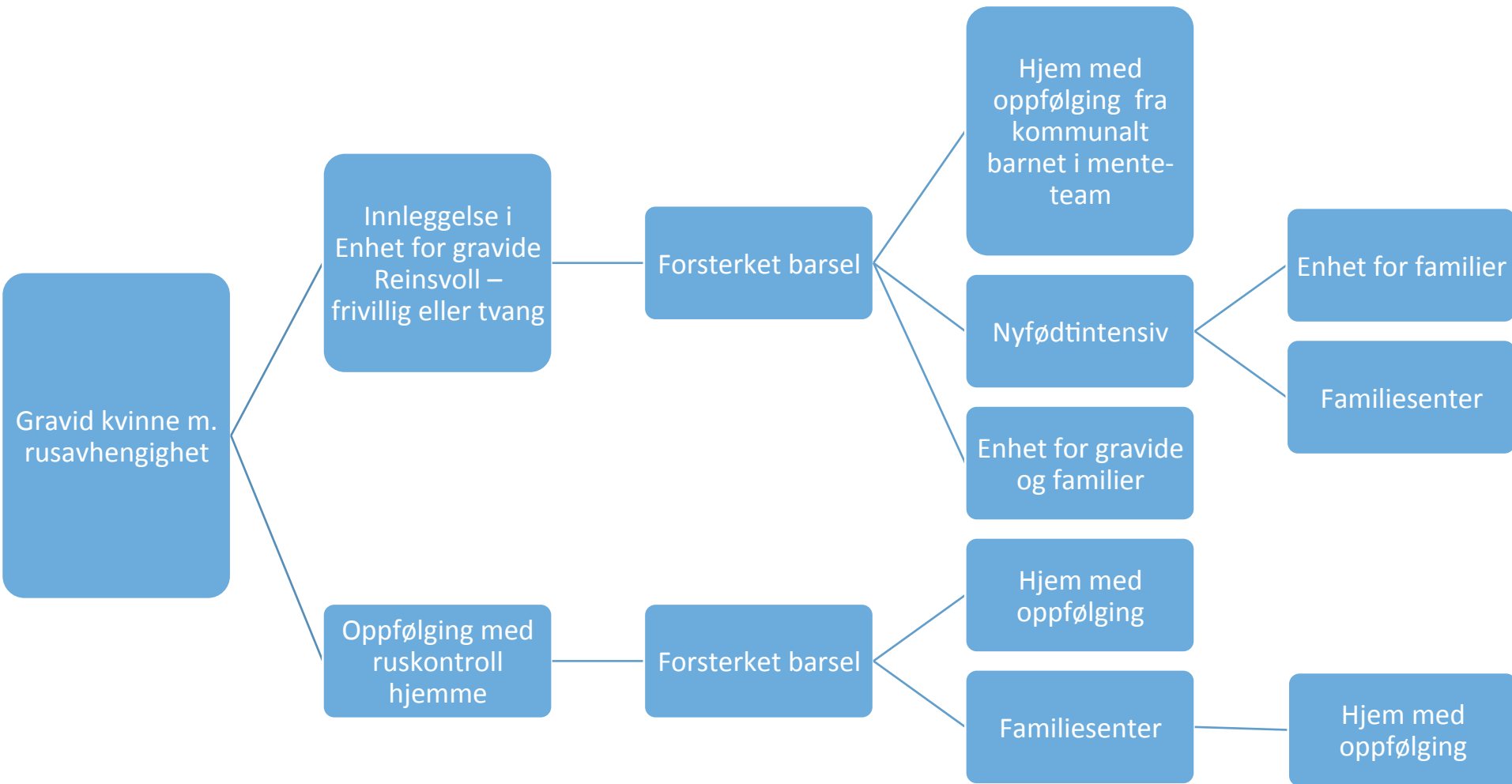
- Psykisk helse/ -vern
 - Opplærings og implementeringsinnsats i alle kommuner i Oppland 2013-2015.
 - Prioritert i divisjon psykisk helseverns fagplaner for 2016-17
 - Samarbeidsrutiner ml BUP og VOP inkl. TSB
- Pediatri
 - Ny prosedyre for vurdering og behandling av abstinente nyfødte
- Gynekologi, føde/barsel
 - BHL skal brukes i risikosvangerskap (OSU-Avtale)
 - forsterket barsel m. forlenget liggetid (14 d) som samhandlingsplattform
 - Samarbeidsrutine ml føde/barsel, BUP, TSB-enhet for gravide og familier og kommunene

et koordinert forløp med stoppunkter

Eksempler på forløp i svangerskap og barsel

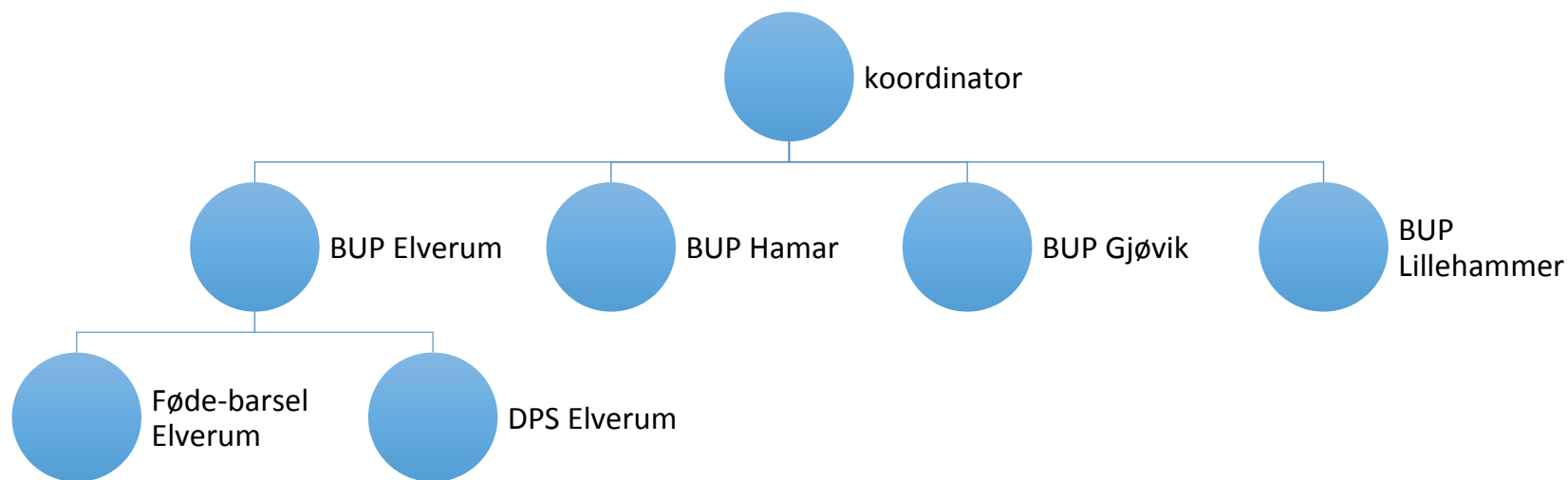

Tjenesteavtale nr.6

Samarbeid om svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg

- Klargjør SI HF og kommunens ansvar og oppgaver vedrørende svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg.
- Bygger på eksisterende avtaler og ordninger lokalt mellom SI og kommunene.
- *”Ved risikosvangerskap knyttet til psykiske vansker og/eller rusproblemer skal behandlingslinjer for spe- og småbarn med psykososial risiko brukes. Dette gjelder også i barselomsorgen”.*

Utvikle til en Familieambulatorie nettverksmodell?

Fra behandlingslinje til pakkeforløp Gravide og rus

- Lik intensjon å forbedre logistikk og økt forutsigbarhet for brukerne
 - Pakkeforløp åpent å starte - og slutte i førstelinjetjenesten
 - Stort fokus på alkohol og oppdage de "usynlige" tidlig i svangerskapet
 - Begynnelse og slutt, og overgang til pakkeforløp små barn og rus
 - Stopp- og målepunkter
-
- Pakkeforløpstenkningen orientert mot individer, ikke familier
 - forløpene utvikles i første omgang som generelle prosessbeskrivelser som sikrer evaluering og kvalitet

Pakkeforløp og barn som pårørende

- De lovpålagte forpliktelsene i spesialisthelsetjenesten må gjennomføres. Barn og familie må være et fast tema i all utredning, behandling og oppfølging av pasienter med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer. Det må sikres informasjonsoverføring til kommunen.
- Kommunehelsetjenesten må blant annet gi familier som lever med psykiske lidelser og eller rusmiddelproblemer et helhetlig tilbud, inkludert oppfølging over tid.
- Pakkeforløp for psykisk helse og rus vurderes å kunne være et nyttig og hensiktsmessig virkemiddel også for å ivareta barn som pårørende på en systematisk måte.

Logistikkutfordringer

- Veien inn i pakkeforløpet
 - Tidlig nok
 - De rette folkene
- Sammenkobling Spesialist- og kommunehelsetjeneste
 - Overgang fra langvarig døgnbehandling til oppfølging i kommune
 - Andre overganger og mellomrom
- Sammenkobling av voksen- og barneorienterte tjenester
 - VOP-BUP
 - TSB-BVT
- Forløp når det er omsorgsovertakelse ved fødsel?

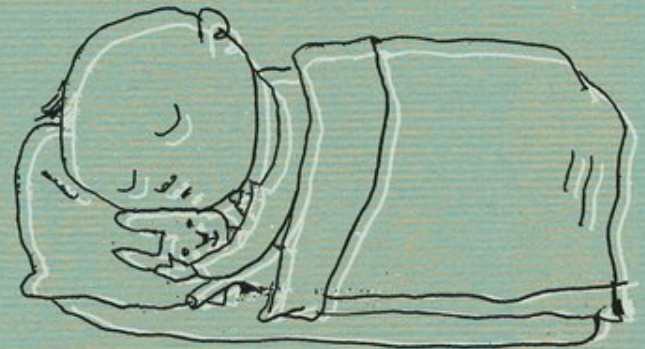
Pakkeforløpskoordinator

- Hvem, og hvor skal forløpskoordinator sitte?
- Kun logistikk eller også fag?
- Tilstrekkelig Oversikt og kjennskap til tjenester, personer
- Myndighet
- Forholdet mellom pakkeforløpskoordinator i TSB og i kommunen
- Ett tlf.nr. inn.
 - Samme for TSB, Gravide og Rus og Små barn og rus?

Takk for meg, og lykke til i arbeidet med de minste!

Kontaktinfo:

kerstin.soderstrom@sykehuset-innlandet.no

Illustrasjoner: The Menino: A Story Based on Real Events: Isol, Elisa Amado, Amazon.com